

Макаренко Ольга Володимирівна,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри соціальної медицини, громадського
здоров'я та управління охороною здоров'я,
Дніпровський державний медичний університет
ORCID ID: 0000-0001-8730-1081
SCOPUS ID: 57219124639
м. Дніпро, Україна

Заславський Даніель Дмитрович,
викладач кафедри соціальної медицини, громадського
здоров'я та управління охороною здоров'я,
Дніпровський державний медичний університет
ORCID ID: 0000-0002-3048-3512
м. Дніпро, Україна

Аналіз сучасних тенденцій в обізнаності та ставленні студентів-медиків до ризиків захворювань сечостатевої системи

Вступ. У сучасному світі значна кількість молоді стикається з ризиками інфекційних та онкологічних захворювань сечостатевої системи. Розповсюдження ІПСШ, зокрема ВІЛ, продовжує збільшуватися. Також значно зростає кількість випадків онкологічних захворювань сечостатевої системи, що пов'язане із шкідливими звичками та певними умовами працевлаштування. Враховуючи ці фактори, важливо проаналізувати ставлення молоді, зокрема студентів медичних закладів, до свого здоров'я.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є вивчення обізнаності студентів медичного закладу щодо захворювань сечостатевої системи, їхнього ставлення до здорового способу життя, частоти відвідування лікаря та перевірки на ВІЛ, а також оцінка ризиків щодо шкідливих звичок та інфекцій.

Матеріали та методи. Дослідження базувалося на кількісному аналізі шляхом анкетування 158 студентів Дніпровського державного медичного університету. Використовувався соціальний аналіз з акцентом на описові та аналітичні методи. Опитування включало питання про спосіб життя, наявність шкідливих звичок, обізнаність про інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), та частоту відвідування лікарів.

Результати досліджень та їх обговорення. Серед опитаних 55,7% студентів ведуть активний спосіб життя, але 44,3% дотримуються пасивного способу життя. Шкідливі звички, такі як паління та вживання алкоголю, є серед 34,8% студентів, які ведуть активний спосіб життя, і 31% тих, хто веде пасивний. Обізнаність щодо ІПСШ висока – 93% студентів знали про ці інфекції до початку статевого життя. Проте 40,5% опитаних ніколи не перевірялися на ВІЛ. Щодо відвідування лікаря, лише 22,8% студентів ніколи його не відвідують, тоді як інші роблять це з певною регулярністю.

Висновки. Дослідження показало, що хоч більшість студентів ведуть активний спосіб життя, значна частина має шкідливі звички, що підвищує ризики виникнення серйозних захворювань. Лише 16,5% студентів живуть здорово, без шкідливих звичок та регулярно відвідують лікарів. Інші 83,5% мають щонайменше один ризиковий фактор для розвитку онкологічних або інфекційних захворювань. Важливо підвищити рівень обізнаності студентів щодо профілактики, регулярного медичного обстеження та здорового способу життя.

Ключові слова: захворювання сечостатевої системи, інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), ВІЛ, обізнаність студентів, шкідливі звички, активний спосіб життя, профілактика, онкологічні захворювання.

Makarenko Olha Volodymyrivna, Doctor of Medical Sciences, Professor, Professor at the Department of Social Medicine, Public Health and Healthcare Management, Dnipro State Medical University, ORCID ID: 0000-0001-8730-1081, Dnipro, Ukraine

Zaslavskyi Daniel Dmytrovych, Lecturer at the Department of Social Medicine, Public Health and Healthcare Management, Dnipro State Medical University, ORCID ID: 0000-0002-3048-3512, Dnipro, Ukraine

Analysis of Medical Students' Awareness of Urogenital Diseases and Health-Impacting Habits

Introduction. In today's world, a significant portion of the youth is exposed to the risks of infectious and oncological diseases of the genitourinary system. The prevalence of diseases such as gonorrhea, chlamydia, syphilis, and HIV continues to rise. Additionally, the number of oncological cases affecting the genitourinary system is increasing, largely due to harmful habits and specific work conditions. Given these factors, it is crucial to analyze how young people, particularly medical students, perceive their health.

Research Aim. The aim of this research is to examine the awareness of medical students about genitourinary diseases, their attitudes towards a healthy lifestyle, the frequency of visiting doctors and testing for HIV, as well as to assess the risks associated with harmful habits and infections.

Materials and Methods. The study was based on a quantitative analysis of 158 students from Dnipro State Medical University, utilizing social analysis with a focus on descriptive and analytical methods. The survey included questions

about lifestyle, the presence of harmful habits, awareness of sexually transmitted infections (STIs), and the frequency of doctor visits.

Research Results and Discussion. Among the respondents, 55.7% lead an active lifestyle, while 44.3% lead a passive lifestyle. Harmful habits, such as smoking and alcohol consumption, were found in 34.8% of students who lead an active lifestyle and in 31% of those who lead a passive lifestyle. Awareness of STIs was high, with 93% of students having knowledge about these infections before becoming sexually active. However, 40.5% of the respondents have never been tested for HIV. Regarding doctor visits, only 22.8% never visit a doctor, while others do so with varying regularity.

Conclusions. The study revealed that although most students lead an active lifestyle, a significant portion still has harmful habits, increasing the risk of serious diseases. Only 16.5% of students maintain a healthy lifestyle without harmful habits and regularly visit doctors. The remaining 83.5% have at least one risk factor for developing oncological or infectious diseases. It is important to raise awareness among students about the importance of preventive measures, regular medical check-ups, and a healthy lifestyle.

Key words: diseases of the genitourinary system, sexually transmitted infections (STIs), HIV, student awareness, bad habits, active lifestyle, prevention, oncological diseases.

Вступ. Людство кожного дня стикається з дуже великою кількістю захворювань сечостатевої системи. Найрозповсюдженішими хворобами є інфекційні [1]. Наприклад, в Сполучених Штатах Америки – більше 2,5 мільйонів випадків на гонорею, хламідіоз та сифіліс за 2022 рік [2]. Також це стосується і ВІЛу, де кількість нових випадків тільки збільшується [3].

Треба приділити увагу, що останнім часом, частіше зустрічаються ще й нові випадки на онкологічні захворювання сечостатевої системи, різновидів яких дуже велика кількість [4]. Це можуть бути пухлини нирок, статевих органів, простати або сечовивідних шляхів [5, 6]. Причинами виникнення, наприклад раку сечового міхуру, можуть бути шкідливі звички, такі як тютюнопаління, вживання алкоголю, або причиною може стати місце працевлаштування [7].

Приблизно третина від усіх відвідувань уролога, пов'язані з вживанням тютюну, і 15% від усіх звертань приходиться щодо питань можливого урологічного раку [8].

Тому проводилися певні заходи, такі як анкетування та опитування, щодо ознайомленості та обізнаності молоді, а саме учнів школи та студентів, стосовно інфекцій, які передаються статевим шляхом, зокрема ВІЛ [9, 10].

Мета. Метою цього дослідження є вивчення обізнаності студентів медичного закладу щодо захворювань сечостатевої системи, зокрема інфекцій, що передаються статевим шляхом, а також їхнього ставлення до здорового способу життя, частоти відвідування лікаря та перевірки на ВІЛ, оцінка ризиків щодо шкідливих звичок та інфекцій.

Методологія та методи дослідження. У даному дослідженні застосовано кількісний підхід, що дозволяє провести статистичний аналіз обізнаності молоді щодо захворювань сечостатевої системи. Методологія базується на соціальному аналізі, що включає описові та аналітичні методи.

Основним методом збору даних стало анкетування. Для узагальнення отриманих даних були застосовані методи описової статистики. Для визначення взаємозв'язків між різними змінними, такими як спосіб життя, обізнаність про ППСШ та ставлення до перевірок на ВІЛ, був застосований кореляційний аналіз.

Дослідження охоплює популяцію осіб віком від 18 до 30 років, які навчаються у Дніпровському дер-

жавному медичному університеті. Вибірка складала 158 осіб, включаючи студентів з 1-го по 6-й курс за спеціальностями медицина та фармація.

Для збору даних були розроблені анкети, які використовувались під час опитування. Конфіденційність даних про респондентів була повністю збережена, що забезпечило етичні норми проведення дослідження. Методологія проведення соціологічного опитування включала чітке формулювання запитань, попереднє тестування анкети та усні інструкції для респондентів, що сприяло отриманню точних і надійних результатів.

Виклад основного матеріалу дослідження. В анкетуванні прийняли участь 158 студентів Дніпровського державного медичного університету, серед яких 125 жінок та 33 чоловіків відповідно. Середній вік серед опитуваних склав 21 рік.

Перше на що треба звернути увагу, це спосіб життя та шкідливі звички. Спосіб життя розглядався в двох варіантах. Перший – це активний спосіб життя (АСЖ), де людина має фізичну роботу, робить фізичні вправи чи займається спортом, такого способу життя дотримуються 88 студентів, відповідно 55,7%. Другий – пасивний спосіб життя (ПСЖ), при якому людина веде малорухливий спосіб життя. Його дотримуються 70 студентів, що становить 44,3% від загальної кількості опитуваних.

Тепер врахуємо ще такі показники, як шкідливі звички, а саме паління та вживання алкоголю. Серед учасників анкетування, 33 особи, а саме 20,9% опитуваних ведуть активний спосіб життя та не мають шкідливих звичок. 55 осіб (34,8%) мають шкідливі звички, але ведуть активний спосіб життя. Серед студентів, що ведуть пасивний спосіб життя 21 опитуваний (13,3%) не має шкідливих звичок, а 49 (31%) має шкідливі звички (рисунок 1).

Наступним кроком перейдемо до головного питання, чи знають студенти про проблеми на захворюваність сечостатевої системи, зокрема про інфекції, що передаються статевим шляхом (ППСШ), чи хворіли вони на них, та як часто вони відвідують лікаря.

На питання «Чи були Ви ознайомлені з ППСШ (інфекції, що передаються статевим шляхом) до початку статевого життя?» студенти відповіли наступним чином: 2 (1,3%) не були ознайомлені, 9 опитуваних (5,7%) відповіли, що ознайомились після початку статевого життя, а 147 людей (93%) відмітили, що були ознайомлені. На питання стосовно того, чи хворіли

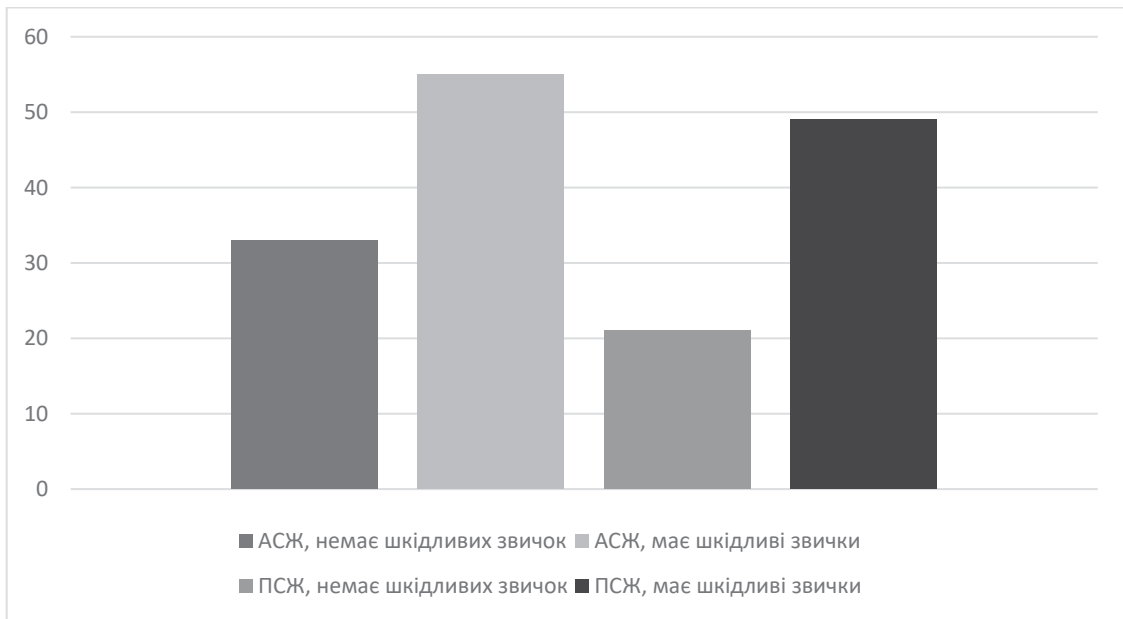

Рис. 1. Порівняльна діаграма щодо способу життя та наявності шкідливих звичок

Рис. 2. Порівняльна кругова діаграма серед опитуваних, щодо їх перевірки на ВІЛ

вони на ПСШ, то 152 студенти (96,2%) відповіли ні, і 6 (3,8%) вказали, що так.

Далі ми запитали їх, як часто вони перевіряються на ВІЛ, та як часто відвідують лікарів. Серед всіх опитуваних, 64 осіб (40,5%) не перевірялись на ВІЛ жодного разу, 37 (23,4%) перевіряються раз в декілька років, 35 (22,2%) раз в рік, 20 студентів (12,7%) роблять це раз в пів року, і 2 (1,3%) роблять перевірку раз на місяць (рисунок 2).

Щодо відвідування лікаря, то 36 студентів (22,8%) не відвідують його, 24 (15,2%) відвідують раз на декілька років, 58 осіб (36,7%) раз на рік роблять візит до лікаря, 38 (24,1%) відвідують лікаря раз на пів року, а 2 (1,3%) – раз на місяць (рисунок 3).

Тільки 26 людей, а це 16,5% серед опитуваних, ведуть активний спосіб життя, не мають жодних шкідливих звичок та відвідують лікаря. Інші 132 особи (83,5%) мають, як мінімум один з можливих факторів ризику виникнення онкологічного захворювання. А 5 студентів (3,2%), які мають шкідливі звички та не відвідують лікаря, входять до групи ризику.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження можуть зосередитися на вивченні рівня обізнаності чоловіків та жінок про інфекції, що передаються статевим шляхом, та їхньому ставленні до регулярних перевірок на ВІЛ і відвідування лікаря, що може включати аналіз ефективності інформаційних кампаній. Крім того, важливим буде оцінка ефек-

Відвідування лікаря, %

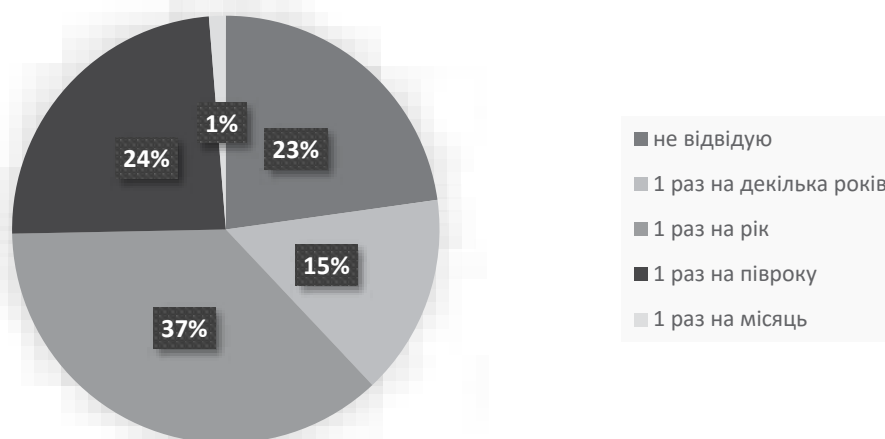

Рис. 3. Порівняльна кругова діаграма серед опитуваних, щодо їх частоти відвідування лікаря

тивності освітніх програм, спрямованих на покращення знань про здоровий спосіб життя, профілактику захворювань і обізнаність про шкідливі звички. Також доцільно вивчити психологічні фактори, які впливають на вибір способу життя та наявність шкідливих звичок, оскільки це може дати нові інсайти для розробки програм підтримки студентів.

Висновки з дослідження. Дослідження показало, що більшість студентів ведуть активний спосіб життя, однак значна частина має шкідливі звички, що знижує позитивний ефект фізичної активності. Лише 20,9% студентів живуть здорово, без шкідливих звичок. Студенти добре обізнані про інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ), хоча 40,5% ніколи не перевірялися на ВІЛ. Відвідування лікаря серед студентів не є регулярним, що створює ризики для здоров'я. Загалом, 83,5% респондентів мають щонайменше один фактор ризику розвитку серйозних захворювань, зокрема онкологічних.

Це все вказує на необхідність посилення профілактичних заходів, спрямованих на популяризацію здорового способу життя, боротьбу зі шкідливими звичками та підвищення рівня медичної обізнаності серед студентської молоді.

REFERENCES

1. Wagenlehner F. Urogenital infections. *World J Urol.* 2020 Jan;38(1):1-2. doi: 10.1007/s00345-019-03039-4. PMID: 31788716.
2. Hufstetler K, Llata E, Miele K, Quilter LAS. Clinical Updates in Sexually Transmitted Infections, 2024. *J Womens Health (Larchmt).* 2024 Jun;33(6):827-837. doi: 10.1089/jwh.2024.0367. Epub 2024 May 21. PMID: 38770770; PMCID: PMC11270754.
3. D'Souza G, Golub ET, Gange SJ. The Changing Science of HIV Epidemiology in the United States. *Am J Epidemiol.* 2019 Dec 31;188(12):2061-2068. doi: 10.1093/aje/kwz211. PMID: 31595945; PMCID: PMC7036648.
4. Wong MCS, Fung FDH, Leung C, Cheung WWL, Goggins WB, Ng CF. The global epidemiology of bladder cancer: A joinpoint regression analysis of its incidence and mortality trends and projection. *Sci Rep.* 2018;8(1):1129. doi: 10.1038/s41598-018-19199-z.
5. Moch H, Amin MB, Berney DM, Compérat EM, Gill AJ, Hartmann A, et al. The 2022 World Health Organization Classification of Tumours of the Urinary System and Male Genital Organs-Part A: Renal, Penile, and Testicular Tumours. *Eur Urol.* 2022 Nov;82(5):458-468. doi: 10.1016/j.eururo.2022.06.016. Epub 2022 Jul 16. PMID: 35853783.
6. Netto GJ, Amin MB, Berney DM, Compérat EM, Gill AJ, Hartmann A, et al. The 2022 World Health Organization Classification of Tumors of the Urinary System and Male Genital Organs-Part B: Prostate and Urinary Tract Tumors. *Eur Urol.* 2022 Nov;82(5):469-482. doi: 10.1016/j.eururo.2022.07.002. Epub 2022 Aug 11. PMID: 35965208.
7. Bernstein AP, Bjurlin MA, Sherman SE, Makarov DV, Rogers E, Matulewicz RS. Tobacco Screening and Treatment during Outpatient Urology Office Visits in the United States. *J Urol.* 2021 Jun;205(6):1755-1761. doi: 10.1097/JU.0000000000001572. Epub 2021 Feb 2. PMID: 33525926.
8. Metzler I, Bayne D, Chang H, Jalloh M, Sharlip I. Challenges facing the urologist in low- and middle-income countries. *World J Urol.* 2020 Nov;38(11):2987-2994. doi: 10.1007/s00345-020-03101-6. Epub 2020 Feb 7. PMID: 32034500; PMCID: PMC8186537.
9. Dlamini MC, Thobakgale EM, Govender I. Knowledge of final year undergraduate nursing students about HIV and AIDS in Eswatini. *S Afr Fam Pract (2004).* 2022 Sep 7;64(1). doi: 10.4102/safp.v64i1.5527. PMID: 36226946; PMCID: PMC9559523.
10. Kubátová A, Fialová A, Stupka J, Malý M, Hamplová L, Sedláčková S. Students' Knowledge about HIV and their attitudes towards people living with HIV/AIDS in the Czech Republic: analysis of the school environment and recommendations for prevention. *Cent Eur J Public Health.* 2024 Jun;32(2):77-84. doi: 10.21101/cejph.a8313. PMID: 39069310.